

Ivanka Radmanović

O SNOVIMA

-Da li si lepo spavala, upita Sanjar milim glasom. Bez tebe, reče, ni ja ne mogu da sanjam, ni na ovoj, ni na bilo kojoj drugoj planeti...Obećavam ti najlepše snove, paperjaste, prozirne, posebne. Jedini uslov: čuvaj ih i čuvaj mene, svog Sanjara. Sve ostalo nije važno.

-Zašto?- zapita Žrtva, sluteći odgovor unapred.

-Krv je tvoja posebna - odgovori Sanjar. - Ti si najlepši san. Osim tebe, drugu Žrtvu neću. Tebe ću gledati, sanjati, obožavati, dok te bude. Dok te ne isanjam. Dok te budan ne ugledam. Dok mi se oči ne otvore.

-Znaš li da ću tada prestati da budem san? - promrmlja Žrtva, znajući svoju sudbinu. -Značiću ti koliko i morska pena, vlat mokre trave koju valjaju talasi, slomljena ljuštura školjke na mokrom pesku, zaostali oblak na predalekom nebu.

-TI si NAJLEPŠA žrtva koju znam - reče Sanjar. - Tvoja je sudbina da budeš sanjana i dosanjana. Veruj mi.

-Veruj je velika reč - prošapta Žrtva. - Od nje zavisi vasiona, zbog nje se čupaju srca, posrću koraci, gore svetovi. Od nje su mi suve oči, od nje me svrbe nokti, cakle mi zubi.

-Veruj mi - ponovi Sanjar. - Daj mi vremena da ti dokažem da SVE već znaš.

GLAD

ONA:

Tek pristigla iz ćutnje, hranim se tvojim rečima.

ON:

Tek pristigao iz neljubavi, hranim se tvojom žudnjom.

ONA:

Nedodirnuti, drhtim za tvojim rukama.

ON:

Nezadovoljen, maštam o tvom poljupcu.

ONA:

Razmišljam, zaškrio ti je osmeh kad si me ugledao.

ON:

Osećam, svojom sam te zvao još tada.

ONA:

Priznajem, gladna sam tvog glasa, reči, pogleda, milovanja.

ON:

Priznajem, gladan sam tebe, svog usklika, uzdaha tvoga i zadovoljenja.

NA POČETKU SVETA

Prva reč beše

Poljubac

Kao u prolazu

Prvi pogled

Beše

Kroz mrak

Neviđen

Prvi dodir

Beše

Neslućen

Kao nevreme

Prva misao

Beše

Dokle.

NEKOPIRATI

LEKCIJA

Polako, polako,
Ne žurimo nigde,
Šapućem ti samilosno.
Tek je pao prvi sneg
I bregovi oko nas
Srebrno svetlucaju.
Polako, ne žurimo nigde, ponavljam,
Samo su prve grane blago ozelenele
I čak ni magnolija ne cveta.
Ne žuri, polako udahni, pogledaj me:
Njiše se klasje u zlatan suton,
Tek poletele laste,
Maline sočne, sazrele.
Polako, polako, polako,
Tiho ti šapućem,
Sve tiše i sporije,
Ne žurimo nikud.
Sad tek miriše more,
Obale ovenčane čempresima,
Tek smo zaplivali.
Ne žuri.
Polako, sporo, najnežnije,
Preporođeno,
Vremena ima.

BLAGODETI

Blag je tvoj tihi osmeh

Blagotvorje tvoj poljubac

Blaženstvo tvoja strast

Blagost tvoj dodir

Blagojavljanje tvoja prisutnost

Blago tvoja reč

Blagodarje tvoja ljubav.

Blagosloven tvoj pogled.

NEKOPIRATI

KAD OTVORIH OČI

Prvo jutro

Bistri vazduh

Struk zlata

Otvoren prozor

Gugutki pev

Lavež psa

Daleko zvono

Beli krevet

Tvoje blage oči

Ne napuštam

Obožavam

Da želim

Ne prestajem.

NEKOPIRATI

SVE

Na koliko načina može da se voli:

Svim porama u telu i mislima

Blaženstvom ukorenjenim

Duboko

U umornim udovima

Rečju i mišlju

Koje kradem od tebe

Osmehom

Okom

Jednim dahom

Danom

Ne - večnošću

Čekanjem

Pečatom

Žigom

Pripadnošću

Mrakom

Dodirom

Osmehom

Pesmom tvojom

Dalekim talasom

U kome me roniš

Sutonom

Koji isijava tvoje lice

Šapatom

Rečju neizgovorenom

Odsustvom

Prisustvom

Tobom

I sobom

Mirisom

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Njuhom

Jezikom

Rukom

Kožom

I dahom

I mrakom, mrakom.

NEKOPIRATI

UJUTRO

Hajde da poletimo,
Zajedno, slobodni,
Visoko, u nebesko plavo,
Nošeni blagim vetrom,
Među raštrkanim
Oblacima, sve više.
Hoću da odatle zajedno oslušujemo
Daleko zvono crkve,
Nadlećemo isprepletene njive
Suncokreta i pšenice,
Gledamo bljesak reke i obrise planina u daljini.
Hajde da raširimo krila i da se radujemo
Kao sokoli beskraj,
Da nošeni nebeskim strujama
Igrajući se u letu,
Lebdimo zajedno i zauvek,
Ne govorim ti ništa nemoguće,
Moj mili,
Hrabrost je stečeno znanje.

U LISABONU

Kroz otvoren prozor puzi: toplo popodne,
Lupkanje potpetica po pločnik ,
Daleki zvuk starog tramvaja, linija Moniz 28.
Isprekidani lavež psa meša se sa šumom okeana.
Negde iz komšiluka čuje se fado
I melodija lebdi i traje, tiho i čulno,
Provlači se kroz zavese od stare čipke i pada po nama.

U ovom gradu posutom po 7 brda , ti i ja vodimo ljubav već četvrti dan.
Bez nas dišu isprepleteni sokaci, putuju oblaci iznad Alfame,
Težo se uliva u Atlantik,
Ribari izvlače mreže sa obala Kosta de Kaparike,
Dan, noć, sunčano nebo, mesec, zvezde:
Sve to diše i postoji izvan ove sobe i ovog kreveta,
U kome te grlim nežno i neprekidno.
I šapućem ti, posle ljubavi, najtišim glasom:
Kad bi znala koliko te volim...

U polumraku sobe, između gutljaja vina,
Pod mojim milovanjem
Ispod sebe čujem tvoj glas:
Nikada mi do sad to nisi rekao,
Kažeš tiho, gotovo začuđeno
I dok ti ljubim gornju usnu, polako,
Najsporije, otvaraš oči i moliš:
Nauči me, da bih i ja tebe mogla da volim.

POINT DE VUE*

Proste su reči ljubavi

Žeđ

Glad

Žudnja

Potreba

Strast

Htenje

Dodir

Poljubac

Želja

Ljubav

Tuga

Rastanak

Proste su reči

Praštaj mi ih.

---

*POINT DE VUE (fr. Tačka gledišta)

ŽUDNJA

Na prvi pogled,
Ti nemaš crvene kose Rusalki,
Ne pozivaš me tri puta ka reci
I njenim dubokim vodama,
Ne mamiš me magijom
Po mraku, čudesnim stazama,
Među izvitoperenim šibljećima
U tajne doline i močvare .
Ti nisi noćna prikaza,
Tvoj dah nije pun mraza,
Dodir tvojih prstiju je lagan,
Tvoje oči pre cakle, no žare...
Ko sam ja, nag se pred tobom pitam,
Ja, glatkog i željnog tela,
Koji žudi za tvojim usnama,
Poluotvorenim ,
Ja, kome srce strahom probija grudi,
Obavijen plaštom mraka,
Čije ruke žude za tvojom svilenom
Kožom,
Ja, koji glad svoju za tobom
Vodom i vinom lečim.
Taj sam koji se tebe niti napio,
Niti naželeo nije
I koji slepo i ćutke stoji
I čeka
Razrešenje, bez ugriza.

KRUG

Ona spava ruku
Ispletenih u duplu osmicu,
Lica okrenutog zamišljenim
Zvezdama,
Prekrštenih nogu,
Daleko ispruženih,
Protegnuta, razapeta,
Dugačka u toj,
Za spavača,
Neuobičajenoj pozi,
Iz koje, uprkos
Nepomicaju,
Zrači svemir.
U sobi se čuju otkucaji srca,
Neprikosnoveni mrak,
Januarski vetar
Kroz širom otvoren
Prozor,
Kao duboki dah.
Njoj
Nije hladno.
Beli
Pokrovi,
Mudre reči starih zapisa,
Plavo oko,
I šal sa hiljadu šara
Štite njen mir.
Ona spava i ne sanja,
Već vidi:
Puteve predstojeće,
Strahove neotkrivene,
Smeh razgolićeni,

Reči sporo dolazeće.

Bez more, bez treptaja oka,

Bez uzdaha,

Ona spava i zna:

Dva sunca, dva meseca

Kruže u dva svemira

Strasti i ljubavi.

NEKOPIRATI

ŠTIGLIĆ

Ovaj kavez visoko je obešen. Iz njega vidim kroz prozor golube što slobodno lete, ponekog sokola, zalutalog. Smenjuju se plava neba i crveni sutoni. Mlad i pun mesec. Zvezdana vasiona i kišni oblaci. Ponekad, prozor je otvoren i svež vazduh me obavija kao koprena. Tad mahnem kratko krilima da se podsetim ko sam.

Jednom nedeljno, moj me gospodar pusti da proletim po sobi. Tužno zalepršam i namerno udaram u okna, ili o slike okačene po zidovima. Svaki put, on se ljuti. Da bi me vratio u krletku mami me semenjem, zviždukom, retko mi pomazi kljun, tik između očiju i na kraju preko mene baca ćebe. Kada zaključa vrata mog žičanog sveta, opere ruke, kao da mi je perje kužno.

Ja sedim, na ljuljašci koja po malo škripi. Gledam ga levim okom, glave nakrivljene u desno. Po navici, kljunom protresem perje. Ne pevam više. Ja čekam. Sanjam momenat kad će zaboraviti da su i vrata krletke i prozor širom otvoreni. Čekam da se vinem u nebesa. Dva puta ću obleteti krug ispred njegovog prozora, kao upozorenje i umesto pozdrava. I onda ću nestati taman kad vazduh počne da miriše na proleće i mlado lišće krene da pupi. I kad njive blago zazelene. Znam kako će mi krila u početku zalepršati brzo, u strahu da ne padnem. I srce će mi ubrzano kucati, dok se ne domognem visine.

To je ono što pamtim sve vreme svog zatočeništva: kad jednom naučiš da letiš, svaki kavez je premalen.

Šteta: Moj je gospodar mogao da ima najbolju pticu na svetu. Nije se usudio da mi ponudi rame. Nije mi verovao. Te tako: čekam taj momenat njegovog nemara i zaboravnosti. I ne pevam mu više.

PIKNIK

Vidi šta ti nudim.

Laž.

Osunčano popodne

Rasklašna polja suncokreta

Odsjaj dalekih brda

Reku koja tiho i jedva teče.

Laž.

Trenutak kad alas baca mrežu

Prolazak natovarenih barži

Sletanje galebova.

Laž.

Orošenu čašu domaćeg belog

Dobro prženu kečigu

Parče hleba i muve.

Laž.

Ljubim te, volim te, želim te.

Laž.

Oduvek, zavek, beskrajno.

Laž.

Biće ti lepo.

Laž.

I istinu:

Ne brini o mojoj ženi.

BROJANICA

Hiljadu uzaludnih reči,
Hiljadu nedopevanih pesama,
Hiljadu neudahnutih uzdaha,
Hiljadu nedoljubljenih poljubaca,
Hiljadu neizrečenih sanja,
Hiljadu nedosanjanih misli,
Hiljadu nedopustivih želja,
Hiljadu nesmirenih žudnji.
I ćutnja. I mrak. I uzaludnost.
I ne-smiraj.
Život neoživljen. Prividan.

NEKOPIRATI

AUTOPORTRET

U tvom odsustvu
Spavam na tvojoj strani kreveta
Pijem iz tvoje čaše
Brišem se tvojim ubrusom
Mislim tvojim mislima
Gledam tvojim okom
Teško upotrebljavam reči
Kao zamenu za ljubav
Stih mi je bedna nadoknada
Tvog izostalog zagrljaja
Smeh mi se gasi u nepogledu
Očiju tvojih
San je skrovište
Iz kog ne izlazim
Do prolaska zime.

NEKOPIRATI

VAGA

Evo kako to obično ide:

Desni tas je moj život,

Na njega stavljam

Svoje uobičajene dileme,

Ne- ljubav, propalu nežnost,

Potmulo tolerisanje

Uzajamnih mana,

Komfor istoga krova,

Dete,

Zajedničke prijatelje,

Očekivanja

Prosto proširene

Porodice,

Komšiluk,

I pečene paprike ,

Za zimnicu, razumeš .

Drugi tas, levi - ono što želim:

Ljubav

Strast

Nežnost

Razum

Razumevanje

Klecanje u kolenima

Hrabrost

Smelost življenja

Sad

Trenutak

Živ život

Sreću

Uzajamnost

Ispunjenje

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Sebe

I tebe.

Desni preteže.

NE KOPIRATI

MASKE

Ne govorim ti ništa novo,

Sve je već rečeno.

Još uvek nosim

Maske,

Kao dobar igrač

Potpuno spreman

Na sve.

Jedna maska mi služi

Za suočavanje sa svetom, drugu nosim

Kad smo sami.

Ona prva: groteskno nasmešena

Druga: kobajagi uplakana.

Ponekad, u čistoti strasti,

Dopustim sebi trenutak

Sreće i šapnem magične reči,

Najtiše prozborene,

Nadajući se da ih nisi čula:

Ti, moja mila, tebi se divim,

Kažem, ti si za mene

Čudom nastala,

Tvoj glas, tvoj pev,

Tvoj dah,

Hoću da imam, štitim,

Ne napuštam.

U zoru, dok ti spavaš,

Ostavljam te, noseći

Masku broj jedan.

I znam: krećem u još

Jedan propali dan.

Sve smo, kao što

Znaš,

Već rekli.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937

Publishers online and owners, Peter M. Tase and Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

NEKOPIRATI

MOGLA BI...

Među procvetalim ruzmarinom
Mokrom od kiše,
Pod podivljanim kupolama
Crnih čempresa, lica ispranog,
Kósa u slapovima,
Bosa niz mokru utabanu stazu,
Silaziš kamenim stepenicama,
Pazeći da ne staneš na ulepljene
Listove smokve.
Iza tebe: tvrđava duhova
Iz koje jako sporo bežiš, kao da se igraš.
Nad tobom: nebo strašno, crno, neoprostivo.
Pred tobom: poluotvorena kapija,
Talasi i uzavrelo more.
Kroz jauk vetra i drhtanje žaluzina, znam,
Čudom čuješ isprekidanu muziku klavira.
Pratim ti pogledom korak, ćutke,
Kroz prozor uplakan krupnim kapima:
Tvoje tanko telo vidljivo uzdrhtalo
Pod koprenom mokre haljine,
Stopala sjajna od kiše, ružičastih peta,
Hladne prste tvojih tankih šaka
Koje kidaju list ruzmarina u prolazu,
Tvoje oči tamne kao nakostrešeno nebo,
Tvoj glas odsutan kao uplašena ptica,
Tvoje srce koje nadjačava urlik groma,
Tvoje odsustvo straha jače od izlomljenog mora.
Ja ćutim. Ne zaustavljam te dok ti se šaka
Spušta na zardalu bravu gvozdene kapije.
Ne vrištim tvoje ime kroz škripu šarki
I nalete vetra.
Ne sprečavam tvoj silazak

Prema uzavrelom ambisu vode.

Sav svemir poklekao u rajskoj bašti

Sad neprepoznatljivoj:

Huk, i nemir, i morska pena,

Besno šibanje grana i bele statue

Razbacane po bašti, bez krika, bez uzdaha, bez reči:

Mogla bi da prestaneš da me ostavljaš.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>

NEKOPRATI